

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Kayseri Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu

KARAR

Toplantı No. ve Tarihi : 332 - 21.10.2021
Karar No. ve Tarihi : 5535 - 21.10.2021

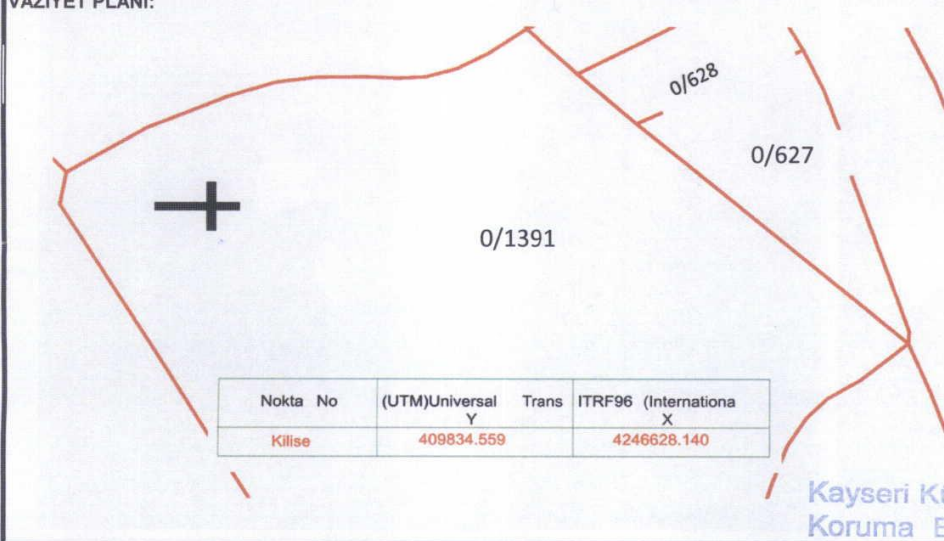
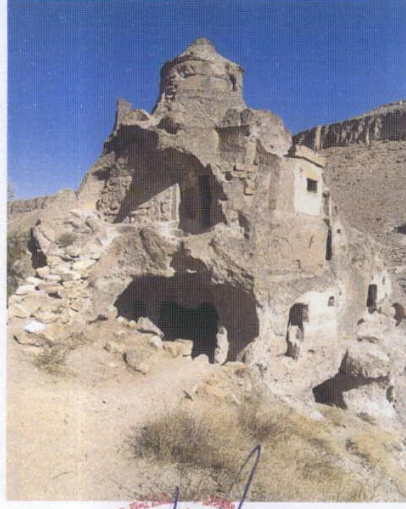
Toplantı Yeri
KAYSERİ

Kayseri ili, Yeşilhisar ilçesi, Soğanlı Mahallesinde bulunan, Soğanlı örenyerinde doğal sit–nitelikli doğal koruma alanı ve 2. (ikinci) derece arkeolojik sit alanı içinde yer alan tapunun 1391 no.lu parselinde, mülkiyeti maliye hazinesi adına kayıtlı Kubbeli Kiliseye yönelik hazırlanan rölöve paftası ve rölöve raporunun Koruma Bölge Kurulunda değerlendirilmesi istemine yönelik Kayseri Valiliği, Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı, Doğal Kaynaklar, Ruhsat ve Kültür Varlıkları Müdürlüğü'nün 28.09.2021 tarihli ve E-42225646-755.01-19856 sayılı yazısı, konuya ve Kubbeli Kilisenin korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescil edilmesi istemine ilişkin Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü raportörlerinin 20.10.2021 tarih ve 1004616 sayılı yerinde inceleme raporu okundu; raportörün açıklamaları dinlendi, dosyasındaki bilgi ve belgeler incelendi, yapılan görüşme sonucunda;

Soğanlı örenyerinde doğal sit–nitelikli doğal koruma alanı ve 2. (ikinci) derece arkeolojik sit alanı içinde yer alan tapunun 1391 no.lu parselinde, mülkiyeti maliye hazinesi adına kayıtlı olan 2863 sayılı Kanunun 6. Maddesi kapsamına giren özellikler taşınması nedeniyle korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescil edilmesine;

- bu doğrultuda hazırlanan kararımız eki tescil fişinin uygun olduğuna,
- yapı grubunun, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulunun 05.11.1999 gün ve 660 sayılı ilke kararının “Yapı Grupları” başlıklı bölümünde tanımlanan “*Toplumun maddi tarihini oluşturan kültür verileri içinde tarihsel, simgesel, anı, estetik nitelikleriyle korunması zorunlu yapılar*” kapsamında olması nedeniyle “I. Grup” olarak belirlenmesine,
- Kayseri ili, Yeşilhisar ilçesi, Soğanlı Mahallesinde bulunan 1391 no.lu parselin; pafta, fen klasörü ve tapu kütüğü beyanlar hanesine " **I. Grup Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığıdır**” şerhlerinin ilgili Tapu ve Kadastro Müdürlüklerince 13.03.2012 tarih ve 28232 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının ve Sitlerin Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmelik” gereği verilmesine ve işlem sonucuna ilişkin bilgi belgelerin Kurul Müdürlüğüne iletilmesine,
- Kubbeli Kilise'nin onarımına yönelik hazırlanan rölöve projesi ve raporunun uygun olduğuna karar verildi.

ASLI GİBİDİR

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ	D.K.V.K.E	ENVANTER NO	1684													
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	ANIT	HARİTA NO														
İLİ:Kayseri	İLÇESİ: Yeşilhisar	MAHALLE /KÖY: Soğanlı VEYA MEVKİİ:	KORUMA DERECESESİ:	ANITSAL x1 2 3 ÇEVRESEL 1 2 3 Çevreye Aykırı													
CADDE / SOKAK	KADASTRO	Pafta: Ada: Parse	1391														
ADI: Kubbeli Kilise	YAPTIRAN:	YAPAN:	MİMARİ ÇAĞI(ÜSLUP):														
	YAPIM TARİHİ: 10 yy başları	KİTABE:	VAKFIYE:														
GENEL TANIM:																	
Soğanlı Örenyeri sit alanı sınırları içerisinde ve Vadinin kuzey yamacında yer alan tuf kayalıklara oyulmuş kilise 10. yy başı olarak tarihlenmektedir.																	
KORUMA DURUMU	A	İYİ	TAŞIYICI YAPI	A	DIŞ YAPI	A	ÜST YAPI	A	İÇ YAPI	A	SÜSLEME	A	RUTUBET	A	YOK		
	BX	ORTA		BX		BX		Bx		BX	ELEMANLARI	B		BX	İZİ VAR		
	C	FENA		C		C		c		C		C		C	ÖNEMLİ		
VAZİYET PLANI:					FOTOĞRAF:												
 <table border="1"> <thead> <tr> <th>Nokta No</th> <th>(UTM)Universal Y</th> <th>Trans X</th> <th>ITRF96 (Internationa X</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kilise</td> <td>409834.559</td> <td></td> <td>4246628.140</td> </tr> </tbody> </table>					Nokta No	(UTM)Universal Y	Trans X	ITRF96 (Internationa X	Kilise	409834.559		4246628.140					
Nokta No	(UTM)Universal Y	Trans X	ITRF96 (Internationa X														
Kilise	409834.559		4246628.140														
GÖZLEMLER:					<p>Kayseri Kültür Varlıklarının Koruma Bölge Kurulunun 21.10.2021 gün ve 5535 Sayılı karar ekidir.</p>												
BUGÜNKÜ SAHİBİ					BAKIMINDAN SORUMLU OLMASI GEREKEN KURULUS:												
Maliye Hazinesi					<p>Fatih ÇAPAR Koruma Bölge Kurulu Müdürü</p>												
YAPILAN ONARIMLAR:																	
AYRINTILI TANIM:					TEKNİK SU ELEKTRİK ISITMA Kanalizasyon												
<p>Kilisede kapalı yunan haç plan şeması uygulanmaya çalışılmıştır. Oldukça yüksek bir kütleye sahip alan kayada yer alan kilise iki katlı değerlendirilmekte, üst katına doğu haç kolunun güney duvarında yer alan merdivenlerden ulaşılmaktadır. Yapının yıkılan güneybatı köşesi ve apsis yarım kubbesinin doğu bölümü kesme taş malzeme ile sonradan kapatılmıştır. Güneydoğuda yer alan mekanlar günümüze gelememiştir. Doğu- batı doğrultusunda uzanan merkezi kare planlı kilisenin apsisi atnalı biçimindedir. Naos ile apsis arasında templon ayrımı vardır. Apsis yuvarlığının doğusunda zeminden yaklaşık bir metre yükseklikte bir altar yer alır. Altarın yaklaşık 30 cm üstünde dikdörtgen biçiminde bir pencere vardır. Apsis yarım kubbesinin altar hizasına denk gelen yıkık bölümü kesme taş malzeme ile yine sonradan kapatılmıştır. Doğu haç kolunun beşik tonozu kemer başlangıcı hizasında silmelere oturur. Batı haç kolunun batı duvarında iki niş yuvarlak kemerli dikdörtgen biçimindedir. Batı haç kolunun kuzey duvarında basamaklarla aşağı kata geçilen bir kapı vardır. Kilisenin zemininde ve nartekste mezarlar yer almaktadır. Merkezi kare planlı mekan külah biçiminde bir kubbe ile örtülüdür. Oldukça yüksek kasnak kısmı olan kubbede kuzey- güney ekseninde birer doğu- batı ekseninin batısında bir olmak üzere yuvarlak kemerli dikdörtgen biçimli üç pencere yer alır. Doğu haç kolunun kuzey duvarından ikiz atnalı kemerli bir açıklıkla yan mekânlara geçilir. Aynı düzenlemenin güney duvarda da olduğu düşünülmektedir. Kuzeydoğudaki yan mekânlardan birincisinin doğu duvarından atnalı kemerli bir açıklıkla doğudaki ikinci mekâna geçiş sağlanmaktadır. Oldukça tahribata uğrayan kilisenin farklı dönemlerde farklı işlevlerde kullanıldığı eklemeler yapıldığı görülmüştür. Doğal ve insani etkilerle kilisenin yapı elemanları ve içerisinde yer alan freskler zarar görmüştür. İç mekanda yer alan İncil'den sahnelerden kubbede Pantokrator İsa betimlemesi, doğu duvardaki Hz. Meryemin Yusuf ile birlikte Betlehem'e gidiş sahnesi seçilebilmektedir. Bu sahneler dışında kemerlerde geometrik, bitkisel motifler de yer alır.</p>					<p>BİLGİLER</p> <p>ORJİNAL KULLANIMI: Kilise</p> <p>BUGÜNKÜ KULLANIMI:</p> <p>ÖNERİLEN KULLANIMI: Kilise</p> <p>HAZIRLAYANLAR:</p> <p>Canan AKDAŞ YAŞAR Sanat Tarihçisi CC H. Gonca TAŞDEMİR Mimar CC Özlem GÖKPINAR DEMİRCİ Harita Mühendisi CC</p>												
YAYIN DİZİNİ:					KONTROL EDEN:												
<p>-Hild – Restle 1981 F. Hild – M. Restle, Kappadokien (Kappadokia, Charsianon, Sebasteia und Lykandos). Wien 1981. -Jerphanion, Guillaume De. Une Nouvelle Province de l'art Byzantin: Les Eglises Rupestres de Cappadocia 1.2. Paris: Librairie Orientaliste Paul Geuthner, 1932. - ROTT Hans 1908 Kleinasiatische Denkmäler aus Pisidian, Pamphylian, Kappadokien und Lykien. Leipzig JERPHANION, Bulliauma dz 1925-42 Une Nouvalis Province de l'art Byzantin Les Eglises Rupestres de Cappadock</p>					<p>EKLER</p> <p>RAPOR X</p> <p>FOTOĞRAF X</p> <p>RÖLEVE PROJESİ</p> <p>RESTORASYON PROJESİ</p> <p>HARİTA (Kadastral) X</p> <p>KROKİ</p> <p>KİTABE</p> <p>VAKFIYE</p> <p>İMAR PLANI</p>												
					<p>KONTROL EDEN: Fatih ÇAPAR Koruma Bölge Kurulu Müdürü</p> <p>NO.: 9. Blaziy 21.10.2021</p> <p>REVİZYON: .../.../2021</p> <p>K.K.V.K.B.K. KARARLARI</p>												

